

Finnemarka beitelag SA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marit Surlien Hoen,

Att. Knut Birkeland

Brevet er sendt per e-post
til Sollman/Birkeland: nordremork@yahoo.no

Skadefellingstillatelse på ei - 1 - gaupe i Finnemarka beitelagsområde

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til e-post fra Knut Birkeland i Finnemarka Beitelag torsdag 25. juni rundt kl. 13:30 med forespørsel om fellingstillatelse på ei gaupe. I telefonsamtale med Statsforvalteren ca. kl. 15 samme ettermiddag, fikk dere muntlig tillatelse etterfulgt av en e-post litt før kl. 17, som oppsummerte de viktigste punktene fra både samtalen og vilkårene fellingstillatelsen gis på.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Statsforvalteren i Oslo og Viken skadefellingstillatelse på ei - 1 - gaupe avgrenset til Finnemarka beitelag sitt område i deler av Drammen, Lier, Modum og Øvre Eiker kommuner. Tillatelsen gjelder fra fredag 26. juni kl. 07:00 til fredag 2. juli kl. 12.00. Finnemarka beitelag er ansvarlig for fellingsforsøket. Nærmere vilkår følger av dette brevet.

Bakgrunn for søknaden

Bakgrunn for søknaden er at Statens naturoppsyn (SNO) har dokumenter 1 lam antatt sikkert tatt av gaupe vest for nordenden av Himmelriketjern i Finnemarka og 1 lam dokumentert tatt av gaupe ved Leangen i Finnemarka, begge i Lier kommune. Skaden er av SNO vurdert til å ha oppstått i fra 19. og 23. juni. Lammene er tatt på skogsbeiter hvor det går flere dyr.

Det er ca. 7 300 beitedyr i Finnemarka beitelag, og alle dyrene beiter nå på utmarksbeite.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene): "Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...) b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen

eiendom (...) Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte (...)” Roviltforskriften § 9 (Statsforvalteren sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling): Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til a. områdets betydning som beitemark b. skadenes omfang og utvikling c. potensialet for fremtidige skader d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling.

Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.” Etter § 9 i roviltforskriften kan Statsforvalteren gi løyve til felling for å hindre framtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av roviltnemnda ev. Miljødirektoratet, jf. forskriften §§ 8 og 13.

Roviltnemnda for region 2 – Vestfold, Telemark, Buskerud og Aust-Agder har vedtatt en skadefellingskvote på tre gauper gjeldende fra 1. juni 2021 – 15. februar 2022. Per i dag er det ikke felt dyr av kvoten. Videre har roviltnemnda i region 2 satt særlige vilkår knyttet til iverksettelse av skadefelling av gaupe:

Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunngaube, være iverksatt.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8.

Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Det vises blant annet til rapport fra NINA - Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021. Den viser at bestandssituasjonen for gaupe i roviltregion 2 ligger på 15,5 registrerte familiegrupper. Dette er 3,5 familiegrupper over bestandsmålet på 12. Videre tilsier prognosen at bestandsmålet med stor sannsynlighet også vil oppnås i år (bestandsstatus før jakt i 2022).

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfellet i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som gaupebestanden blir utsatt for, jf. § 10.

Statsforvalteren viser til forvaltningsplanen for store rovdyr i region 2 - Vestfold, Telemark, Buskerud og Aust-Agder sin inndeling i forvaltningsområder. Selv om området er definert som forvaltningsområde for gaupe, og gaupe skal prioriteres i denne delen av Buskerud, er det i

forvaltningsplanen åpnet for å iverksette skadefellingstillatelse når bestandsforholdene tilsier det. Skadefellingstillatelse skal kun gis der skader er påvist og skadepotensialet er stort.

Området hvor det er søkt skadefelling av gaupe har betydelig med sau på utmarksbeite, og skadepotensialet vurderes derfor som stort. Samtidig er dette et område som ifølge bestandsovervåkingsrapporten til NINA har relativt tett med familiegrupper med gaupe. Ut fra dette vurderer Statsforvalteren det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Vi er nå i starten av beitesesongen, og potensialet for videre skader er stort. Tidligere år har vi sett at gaupa har kommet tilbake for å spise på kadaveret. Dette selv om det har vært betydelig med menneskelig aktivitet i området. Iverksettelse av ekstraordinært tilsyn vurderes derfor heller ikke i tilstrekkelig grad å kunne forhindre skade ut fra den akutte tapssituasjonen, jf. rovviltforskriften § 9 d.

Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her. Ut fra vår vurdering av bestandssituasjonen for gaupe, samt at det er begrenset med mulighet for å iverksette effektive skadeforebyggende tiltak, vurderer vi skadefelling av gaupe som det beste tiltak for å forhindre ytterligere skader fra gaupe i dette beiteområdet. En forutsetning for tillatelsen er de begrensninger som rovviltnemnda i region 2 har satt: «Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunngaue, være iverksatt». Statsforvalteren vurderer hensynet til naturmangfoldloven § 12 å være ivaretatt.

Konklusjon og vedtak

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom gaupa fortsatt oppholder seg innenfor Finnemarka beitelag sitt beiteområde, finner Statsforvalteren å tillate skadefelling på ei – 1 – gaupe innenfor dette beiteområdet. Tidsrom for skadefellingstillatelsen framgår av vilkårene for tillatelsen.

Tillatelsen gis til Finnemarka beitelag ved leder Knut Birkeland.

Fellingstillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Fellingsområdet er avgrenset til Finnemarka beitelag sitt beiteområde i deler av Drammen, Lier, Modum og Øvre Eiker kommuner.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av ei – 1 - gaupe i tidsrommet **fredag 25. juni 2021 kl. 07:00 til fredag 2. juli 2021 kl. 12:00.**
3. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunngaue, være iverksatt.
4. Tillatelsen gis til Finnemarka beitelag ved leder Knut Birkeland. Deltakere i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.
5. Navneliste over deltakere, inkludert ansvarlig fellingsleder, skal formidles til Statsforvalteren. Dersom det blir endringer i denne lista, skal også Statsforvalteren ha skriftlig beskjed om dette.
6. Deltakerne på fellingsforsøket skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
7. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jmfør viltloven § 35.

8. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstillende kravene til jakt på gaupe, jmfør forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst (§§ 15 og 16). Deltakere i fellingsforsøket skal ved bruk av rifle, ha avlagt skyteprøve i år eller senest i 2019 (det var ikke krav om dette i 2020 pga. koronasituasjonen).
9. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Statsforvalteren i Oslo og Viken (mobil 971 35 265) og Statens naturoppsyn (mobil 975 70 975). Den som feller dyr skal vise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og skytter skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller Statsforvalteren.
10. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
11. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det de kan for å avlive dyret. Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvise seg om at påskutt dyr er truffet. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
12. Gaupe som blir felt i samsvar med denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk Institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren
13. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Klage

Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Marit Surlien Hoen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Modum kommune
Lier kommune

Postboks 38 3371 VIKERSUND
Postboks 205 3401 LIER

Roviltneimnda i region 2			
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Statens naturoppsyn			
Drammen kommune	Postboks 7500	3008	DRAMMEN
Øvre Eiker kommune	Postboks 76	3301	HOKKSUND
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG